

ΤΡΙΓΛΙΑΝΑ ΝΕΑ

28 Μαΐου 1982

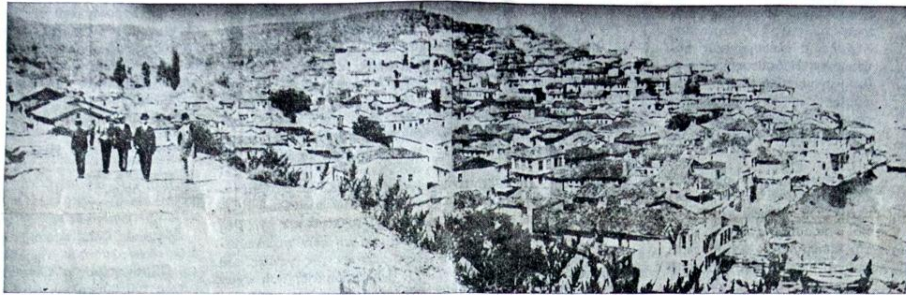
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΑΔΟΥ 37
ΤΗΛ. 236.206
> 220.484

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΟΜΝΗΝΩΝ 21
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

T.T. 7061

Εκτύπωση: «Τυποτεχνική»
ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΤΕΒΑ
Πλατ. Αγ. Γεωργίου 13
Τηλέφ. 201.840
Εμβόματα
και δημοσιεύσεις
εξ κ. ΓΑΒΡ. ΜΗΤΣΟΥ
Κομνηνών 21, Θεσ/νίκη

Εφημερίδα Συλλόγου Τριγλιανών

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΑΝΑ ΔΙΗΜΗΝΟΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΡΙΓΛΙΑΝΩΝ
Υπεύθυνος:
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Υπεύθυνος Συντάξεως
ΜΗΤΣΟΥ Ι.

Χρονογράφημα

Για να μη φανούμε άχαριστοι

● Του κ. Γ. Χατζηναστασίου

Χρόνια δολόκληρα ή άναμνη, και ή όπονην. Περιμένα από δεκαετίες ν' άκούσω, από άλλους, τ' χαρμόσυνο άγγελμα Τήν άγιοποίηση του έθνομάρτυρα και ιερομάρτυρα Μητροπολίτη Χρυσόστομου Σμύρνης.

Δέν άναφέρω πόσα μεγάλα ιδρύματα και όργανώσεις Πανελληνίες και Άρχές, θάτραπε νάδιναν άποτελεσματικότητα στο θέμα. Τελικά ό κληρος έλαγε στον ύποφανόμεινο. Ειδικά, στον ύπογράφοντα, που πιστεύει ότι «δέν ύπάρχουν έμπόδια στη ζωή». Και τό ξεκίνημα έγινε. Γιατί άν δέν άναμνησθεί έπί σ ή μ α ή αύτοθυσία, τό Χρυσόστομο, ποίος μελλοντικά τό άνεάσει στο Γολγοθά της θούας για νά έρασδοκιμασθεί μεταθανάτια άπό τήν ανθρώπινη άχαριστία;

Παύληκρηστο τό πρώτο θέμα για τήν άγιοποίηση του Τριγλιανού ιερομάρτυρα. Έίχα πολλά ή ύποκρίση να είσηγηθώ τό θέμα στην Πανελλήνια Ένωσις Επιστημόνων Λογοτεχνών». Μέ παμφήφια ξεκίνησε κάθε ένέργεια.

Ό Σύλλογος τών Τριγλιανών Θεσσαλονίκης εύπρόσδεκα δέχθηκε τή συμπαράσταση του στο ιερο λάβαρο τής μεγάλης ατής έξόρμησης.

Προσφορά για τήν ιστορία άγιοποιήσεως του άθάνατου Χρυσόστομου, τό χρονογράφημα μου.

Σέ έγκύκλιο πρός τής άθηνάικες όργανώσεις και σελύγους, έγινε ή πρώτη σχετική σύσκεψη τών άκολουθών σωματείων στην έλληνική πρωτεύουσα:

Πανελληνίως Ένωσις Επιστημόνων Λογοτεχνών, Σύλλογος Πελοποννησίων Παπαλόγος, Πανελληνίως Σύλλογος οι Φίλοι τών Κατακομβών, Σύνδεσμος Επιστελών Εθνικής Αμύνης, Ένωσις Σμυρναίων, Πνευματική Εστία Χορολαγού, Σύλλογος Ιστράων Λογοτεχνών, Θρακικών Κέντρων, Μέρος Κύκλου Κωνσταντινουπολιτών Σύλλογος Τριγλιανών Ραφήνας, Γαλλοέλληνικός Σύνδεσμος, Σύλλογος τών εν Αθήναις Μηλίων, Φίλοι τών Κατακομβών Μήλου, Πνευματικών Κέντρων «Αντιγόνη Ζουρούδη» Χολοργού, Ένωσις Κομοτηνιάων

Αθηνών, Κοινοφελές Σωματείο εν «Ό Φοιτη» Παπαγού, Πανελληνίως Σύνδεσμος Γραμμάτων — Τεχνών, Ελληνικός Πολιτιστικός Οργανισμός, Αδελφότης τών Αμπελακιωτών και Φίλων τών Αμπελακιών, έφημερις «Πυρός τών Δικηγόρων», Σύλλογος Δελφικών Αμφικτυονίων, Εταιρεία Ελληνών Δημοσιολόγων, έφημερις «Ελληνικοί Παύμοι», Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εθελοντών Αιμοδοτών, Ελληνική Χριστιανοκοινωνική Ένωσις, Σύλλογος Ιωάννης ό Βαπτιστής, Σωματείο τό «Σπιτι της Εωρότης, Σύνδεσμος «Οι εν Χριστώ Φίλοι τών Μαθητών του Χωριού», Παγκρήτιος Ένωσις, Εταιρεία «Φίλοι τής Όπερας», Λύκειο Ελληνίδων Αθηνών, Ένωσις Ποιητών Ουάσιγκτων Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, Πανελλήνιος Ελληνικός Σύλλογος του Παναγίου Τάφου, «Παναγείος Τάφος», Πανελλήνιος Σύλλογος Ορθοδόξων «Παναγία ή Ελευθερόδοξο», Ένωσις Διανοουμένων Δωδεκανησιών Γυναικών, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Παλαιών Πολεμιστών Εκστρατευτικών Σωματίων Μέσης Ανατολής Ριμνιτών — Ιεροκλιτών, Ένωσις Σμυρναίων Νικαίας και Πειραιώς, Ιωνική Εστία Θεσσαλονίκης (μέ έπιστολή ένθερμη για τό σκοπό), Σύλλογος Λιθιαντών Κρήτης, Σύνδεσμος Σανθιωτών Αττικής, Ένωσις τών άπανταχού έκ Κάτω Παναγίας και Ερυθράκης Χερσονήσου Μ. Ασίας, Σύνδεσμος Ελλήνων Συνθετών, Σύνδεσμος Αγωνιστών Εθνικής Αντιστάσεως, 42ο Σύνταγμα Εοζώνων «Ό Σύνταγματάρχης Ψαρρός», Σωματείο «Άγιος Γεώργιος Ιωαννίνων, Ελληνικών Εγκληματολογικών Ινστιτούτων και (πρός τό παρόν) Κοινοφελής Ελληνικός Εκπαιδευτικός Σύνδεσμος.

Παράλληλα μέ αυτόν τόν ασθονηρισμό τών Ελλήνων και έξων συλλόγων και όργανώσεων, άπαράτητη και δεύτερη έξωρη άίτηση τών Ιερών τής Ελλάδος. «Άς μάς βοηθήσουν κι' αστοι στη θεώση: «Άλκμηνη 4, Άθηναια, Τ. 307). Ό άγιος πάτερ τής χώρας ασφαλώς θά προθυμοποιηθού ν' άγιασσει ένας που κατακρεουργήθηκε για τό Χριστιανισμό.

Τό θράδυ τής 23ης Μαρτίου 1982, σε έκδήλωση άλλων τών προσφυγικών σωματείων Μ. Ασίας, Πόντου και Θράκης τής πόλης Θεσσαλονίκης, δόθηκε όμιλία του δικηγόρου κ. Γιώργου Σαράγγου, στα πλαίσια του γιορτασμού τής έπέτειου του Εικοσένα, μέ θέμα: «Η συμβολή μέ έλληνομάρο τής Μ. Ασίας, τής Θράκης και του Πόντου στην έθνική επανάσταση του Εικοσένα.

Παράκωτο δημοσιούμενο τήν όμιλία του κ. Σαράγγου: «Κυρίες και κύριοι, Γιορτάζουμε πάλι αυτές τες μέρες τή σημαντικότερη έθνική μας έπέτειο. Και είναι ή σημαντικότερη, γιατί άναφέρεται στο μεγαλύτερο γεγονός, που σημειώνεται στην ιστορική διαδρομή τού έθνους στην επανάστασή μας του 1821, για τή άνάκτηση τής έλευθερίας μας και τή δημιουργία άνεξάρτητου ελληνοκού κράτους, ύστερα από αιώνας δουλείας κάτω απ' τόν τουρκικό ζυγό. Πρόκειται για τή έπέτειο τής έθνικής μας άναγέννησης, που, έθνοιακά, συμπίπτει μέ τήν άνοιξη τής φύσης και μέ τες μεγαλύτερες γιορτές τής χριστιανούσης, τών Εοσάγγελλιο και τήν Άνάσταση.

Όι συνθήκες, μέσα στις όποιες ξεκίνησε τό παράταλο μου αυτό έθνικό μα κίνημα, κάθε άλλο ήταν παρά εύνοιακές. Τό «κλίμα» τής Ευρώπης ήταν έθροικό προς κάθε ιδέα έξοικισμού. Τό είχε δημιουργήσει ή 'Ιερά Σύνοδος για τόν έλευ Θεού βασιλιάδων, που, άναμνημένο στο Συνέδριο τής Βιέννης, για νά μοιράσουν τήν Αύτοκρατορία του Ναπολέοντα, ήθελαν ήσχία για νά χανούσουν άνενοχλητό τά λάφια τους και δέν ήταν διατεθειμένοι ν' άκούσουν ούτε λέξη για έλευθερία τών λαών και για τήν άνεξάρτηση τών 'Ελλήνων. Ό Σουλτανός ήταν κι' αστό τός ένας συνάδελφος τούς ήγεμόνας, που δέν έπρεπε καθόλου νά ένοχληθεί. Κι έπειτα, δέν έπρεπε νά πάρουν άέρα και οι άλλοι ύπόδουλοι λαοί.

Έκδηλώσεις προσφυγικών σωματείων

θικές έφεραν ζάλη σ' όσους έπιχειρούσαν νά λογαριάσουν ψυχράμα τες δυνάμεις μας που θά μαιναν στον άγώνα. Γιατί ήταν οι δυνάμεις αυτές σκέτες έλληνικές, πάρα πολύ λίγες και δέν είχαν καμιά άπολύτως ύποστηρίξη από πουθενά. Ώστόσο, ό έξοικισμός του έθνους έγινε. Μ' αυτές τες πενιχρές του δυνατότητες μπόρεσε ό έλληνομάρος και άντέφερε τά άξιώματα τών ψυχρών ύπολογιστών του εις όθρος μας συσχετισμού τών δυνάμεων. Οι «Έλληνες άντιπαρήλθαν τες φοβέρες για τή συντριβή τους και τες συμβούλες για έγκατέριση. Και μέ ένα φερόδο πνεύμα ήρωισμού και αυτοθυσίας δήκηκαν στο ξεφύτο τής λευτερίας. Και ένίκησαν.

Στη σημερινή όμιλία δέν πρόκειται νά άναφερθούμε στην όλη έθνική μας επανάσταση. Τό θέμα μας είναι «Η συμβολή του έλληνομάρο τής Μ. Ασίας, του Πόντου και τής Θράκης στην επανάσταση του 1821». Θέμα σχετικό, θέματα, μέ τήν έθνική μας παλιγγενεσία, αλλά περιορισμένο. Και γίνεται ακόμα περισσότερο περιορισμένο, όταν σκεφθεί κανείς τή σύντομη διάρκεια τής όμιλίας, που μόνο ένα γενικό διάγραμμα του θέματος μπορεί νά δώσει.

Τά σημεία που πρέπει νά τονισθούν

Άπό τήν άποψη αυτή και για μά περισσότερο πρόσφορη προσέγγιση και κατανόηση του θέματος, είναι άναγκαίο νά τονισθούν από τήν αρχή τά έξης σημεία:

Πρώτον, ότι ή έθνική μας επανάσταση του Εικοσένα δέν είναι, φυσικά, έργο μιας μόνο περιοχής, που τήν κατοικούσαν σκλαβωμένοι «Έλληνες. Και, έπίσης, δέν είναι έργο έθνός μόνο τμήματος του έθνους. Κανείς, άλωστε, δέν λησμονεί, ότι ή έκρηξη δέν έγινε μόνο στο Μαριά, αλλά και στο Προβό. «Ότι οι εκπατέμετες τών θυσιών, οι νεκροί, τά δολοκαυτώματα χωριών και ό δημόσιες δολοκλήρων περιοχών, είναι πάρα πολλές και άναφέρονται σε πολλούς και διάφορους τόπους, όπου ζούσαν τότε ύπόδουλοι άδελφοί μας. Η έθνεγγορία του Εικοσένα είναι έργο δολόκληρου του έλληνοκού έθνους, ακόμα και τών 'Ελλήνων, που ζούσαν έξω από τή επικουριαρχία του Σουλτανού, σε χώρες έλευθερες, απ' όπου βοή-

θησαν τόν άγώνα.

Δεύτερον, ότι τό Εικοσένα δέν είναι μόνον ή περίοδος τής έποποιίας που έξεληχθηκε στα έπαναστασιακά χρόνια τής ένοπλης έξέγερσης, αλλά ύπέρθε άποτέλεσμα διαγοργίας και έπιπνης μικρογοργίας και μελετημένης όργανώσεως, που κάλυψε δολόκληρες δεκαετίες πριν από τήν έκρηξη τής, άφου πλέον είχαν ώριμώσει οι συνθήκες και όλοι οι παράγοντες είχαν συγκλίνει άποφασιστικά στην έκδήλωσή τής, και

Τρίτον, ότι ή άκρογωνιαία, ή σπουδαιότερη προϋπόθεση του Εικοσένα, ύπέρθε τό φλογερο έθνικό αίσθημα, ή ύπαρξη θεοιακής έθνικής συνείδησης τών έλληνοκού πληθυσμών, που οι τέσσερις αιώνας δουλείας και θρασάρων κατατρεγμών δέν μπόρεσαν νά τήν κάψουν.

Ώστερα από τούτα τά προλεγομένα, άς μοιούμε στο θέμα. Και άς άρχίσουμε απ' τό τελευταίο σημείο που άναφεραμε. Δηλαδή τή ύπαρξη τής έθνικής συνείδησης τών 'Ελλήνων, μέσα σ' αυτός τούς τόσους αιώνας δουλείας.

Η άνεξαρτησία τών 'Ελλήνων.

Ό ρόλος τής ορθοδοξίας και τής εκκλησίας

Η ορθοδοξία και ή έλληνική εκκλησία έπαιξαν, πραγματικά, άνυπολόγιστο ρόλο στην ύπόθεση τής άνάστασης του έθνους. Για πρώτη φορά, ίσως, στην ιστορία τών λαών παρουσιάστηκε, μέ τήν έλληνική εκκλησία, τό ύπέρθερο αυτό φαινόμενο, ότι όχι μόνο δέν στάθηκε άντιδραστική στην πρόοδο τών φώτων, αλλά κρήσε υπήλα τή σωτηρία λαμπάδα τους. Και δέν περιορίστηκε νά γίνει μόνο ψυχρός και συντηρητικός θεομυροφάκος τής άσάτητης έλληνικής παιδείας, μά, καλύτεργώντας τή χριστιανική πίστη, δούλεψε παράλληλα, όσο μπόρούσε, για νά έραπλώσει τήν παιδεία αυτή στο έθνος, προσδοκώντας τόν ξεσηκωμό του.

Κοντά στον παπά, ύπέρθε και ό δάσκαλος. Κοντά στην εκκλησία ύπέρθε τό σχολείο. Ό δάσκαλος, τήν εύρεία έννοια, καλλιεργούσαν, μέθεσια, τά ελληνικά γράμματα, ακόμα και τή κλασική παιδεία. Κυρία τήν έλληνική γλώσσα, που άποτέλεσε μαζί μέ τήν πίστη και τήν παιδεία, μέσο συνοχής τού έλληνοκού. Και τή δίδαξαν σωστά. Έτσι έξηγηται πώς οι έλληνικές διάλεκτοι στον

Κοντά στον παπά, ύπέρθε και ό δάσκαλος. Κοντά στην εκκλησία ύπέρθε τό σχολείο. Ό δάσκαλος, τήν εύρεία έννοια, καλλιεργούσαν, μέθεσια, τά ελληνικά γράμματα, ακόμα και τή κλασική παιδεία. Κυρία τήν έλληνική γλώσσα, που άποτέλεσε μαζί μέ τήν πίστη και τήν παιδεία, μέσο συνοχής τού έλληνοκού. Και τή δίδαξαν σωστά. Έτσι έξηγηται πώς οι έλληνικές διάλεκτοι στον

Κοντά στον παπά, ύπέρθε και ό δάσκαλος. Κοντά στην εκκλησία ύπέρθε τό σχολείο. Ό δάσκαλος, τήν εύρεία έννοια, καλλιεργούσαν, μέθεσια, τά ελληνικά γράμματα, ακόμα και τή κλασική παιδεία. Κυρία τήν έλληνική γλώσσα, που άποτέλεσε μαζί μέ τήν πίστη και τήν παιδεία, μέσο συνοχής τού έλληνοκού. Και τή δίδαξαν σωστά. Έτσι έξηγηται πώς οι έλληνικές διάλεκτοι στον

Κοντά στον παπά, ύπέρθε και ό δάσκαλος. Κοντά στην εκκλησία ύπέρθε τό σχολείο. Ό δάσκαλος, τήν εύρεία έννοια, καλλιεργούσαν, μέθεσια, τά ελληνικά γράμματα, ακόμα και τή κλασική παιδεία. Κυρία τήν έλληνική γλώσσα, που άποτέλεσε μαζί μέ τήν πίστη και τήν παιδεία, μέσο συνοχής τού έλληνοκού. Και τή δίδαξαν σωστά. Έτσι έξηγηται πώς οι έλληνικές διάλεκτοι στον

Οικιακά ήλεκτρικά συσκευα —
Έγκυρως τπλεοράσεις — Φωτιστικά
ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΚΚΑΛΑ Ο.Ε.
ΓΥΦΛΙΑΝΤΟΥ 47, ΝΕΑ ΕΒΕΤΙΑ — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλέφωνο 423-311

Εκδηλώσεις προσφυγικῶν σωματείων

■ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛ.
Πόντου, στην Κύπρο και στην Κρήτη, εμφανίζονται σαν άπειθαίες απόγονοι της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Τὰ ἐργαστήρια προετοιμασίας

Τὰ σχολεία, σὲ πολλὰ σημεία, ἀναδείχθηκαν στὸ ὄψο πανοπιστημιακῶν ἰδρυμάτων, ποὺ, μαζὶ μὲ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ μοναστήρια, ἀποτελοῦσαν ἐργαστήρια προετοιμασίας τῆς ἐλληνικῆς ἑθνεγερσίας. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε μόνο:

Τὰ μοναστήρια τοῦ Πόντου: τῆς Παναγίας Σουμελά, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Περισστερά, τῆς Παναγίας Γουερμά, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βασιλειῶν, τοῦ Χουτουρά κ.λπ., ὅπου εὗρισκαν ἐπίσης καταφύγιο οἱ ραγιδεῖς ἀπὸ τὸν ἀνελέητο διωγμὸ τῶν δυναστῶν.

Τὸ Ἐκαστοῦ φροντιστήριό τῆς Τραπεζοῦντας, ποὺ ἀποτελοῦσε κυριολεκτικὰ τὸν πνευματικὸ φῶρο τῆς ἐλληνικῆς Ἄνατολης καὶ ποὺ τὸ ἀργεῖο του, ἀπ' ὅπου θὰ μπορούσαμε ν' ἀντλήσουμε στοιχεία, δὲν θρῆσκαται σ' ἐλληνικὰ χέρια.

Τὰ σχολεία ποὺ ὑπῆρχαν στὴ γῆ τοῦ Πόντου, τῆς Ἀργυροπόλης, τῆς Κερσούνας, τῆς Ἄμισου, τῆς Σινώπης, τῆς Μπάφρας, τῆς Σάντας, τῆς Κρῶμνης, τῶν Σούρμεων.

Τὴν πολὺ σημαντικὰ «Ἀστική Σχολὴ τῆς Κιουτάχειας», ποὺ ἦταν Γυμνάσιο.

Τὰ κεντρικὰ Εὐγενεῖδια Ἐκπαιδευτήρια τῆς Προύσας.

Τὰ μοναστήρια, τὶς λαξευτὲς ἐκκλησίας καὶ τὰ σχολεία τῆς Καπαδοκίας.

Τὴ «Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή» τῆς Κωνσταντινούπολης, γιὰ τὴν ὁποία δίκαια μπορεῖ νὰ ὑπερφανεύεται ἡ Θράκη, ποὺ ἦταν Σχολὴ ἀνώτατη, ἔγκραταστημένη στὸ Φανάρι, κοντὰ στὸ Οἰκουμἐνικὸ Πατριαρχεῖο. Σ' αὐτὴν δίδεσαν μεγάλοι δάσκαλοι, ὅπως ὁ Εὐγένιος Βούλγαρης καὶ χαρακτηριστικῶς «Μεγάλη Πνευματικὸν Κέντρον τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνισμοῦ».

Τὴν «Ἀκαδημία τῶν Κυδωνίων» (τοῦ Αἰβαλί), ποὺ ἰδρύθηκε τὸ 1800 καὶ ὑπῆρξε ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα πανευρωπαϊκῆς τότε φήμης καὶ ποὺ ὀνομαζοῦνται «Πρόδρομος Ἐθνικῆς Ἐξέγερσως». Διέθετε τυπωγραφεῖα καὶ θιλοθήκη, τὸ δὲ διδασκτικὸ της προσωπικὸ ἀποτελοῦσαν κορυφαῖο ἐπιστήμονες καὶ δάσκαλοι τοῦ Γένους, ὅπως ὁ Ι. Οἰκονομῆς, ὁ Βενιαμῖν ὁ Λέσιος, ὁ Θεόφιλος Καίρης καὶ ἄλλοι.

Τὴν «Εὐαγγελικὴ Σχολὴ τῆς Σμύρνης», ποὺ ἰδρύθηκε πρὶν δύομιση αἰῶνες (1733), μὲ τὴ μεγάλη της θιλοθήκη τῶν 50.000 τόμων, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους πολλὰ σπάνια συγγράμματα, ἀρχετυπὰ καὶ χειρόγραφα. Διέθετε, ἐπίσης, ἀρχαιολογικὸ μουσεῖο, πινακοθήκη καὶ ἀναγνωστήριον. Ἡ Σμύρνη, ὡς νεώτερο κέντρο τοῦ Μικρασιατικοῦ ἑλληνισμοῦ, χάρις στὴ Σχολὴ αὐτὴ καὶ γενικότερα στὸ πλοῖστο πνευματικὸ της δυναμικὸ, ὑπῆρξε σημαντικὸ κέντρο πρὸ δευτείας, πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνάπτυξης τῆς νεολαίας καὶ ἕνα μεγάλο κέντρο ἑθνικῶν διεργασιῶν, μιά πρᾶγματικὴ Ἀκρόπολις τοῦ Μικρασιατικοῦ ἑλληνισμοῦ, πρὸ σφαιρικοῦ ἀνεκτίμητης ὑψηλότητας στὸ Γένος. Ἀπὸ τὴς ἑβερ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς τῆς Σμύρνης δίδεσαν μεγάλοι δάσκαλοι καὶ ἐκ-

φραστὲς τοῦ ἑλληνικοῦ διαφωτισμοῦ, καὶ ἀπὸ τὰ θρακινὰ τῆς πέρασαν καὶ γαλουχῆθηκαν μὲ τὰ νάματα τῆς ἐθνικῆς ἐλληνικῆς παιδείας μαθητῆς, ποὺ ἔπαιξαν κατὰ πρῶτον τάξιν καὶ ἠγετικὸ ρόλο στὴν ὁπότεση τῆς ἑθνεγερσίας, ὅπως ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῖς, ὁ οἰκουμἐνικὸς πατριάρχης Νεόφυτος καὶ ὁ ἐθνομάρτυρ πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε', ποὺ πρὶν ἀνέβει στὸν οἰκουμἐνικὸ θρόνον διετέλεσε μητροπολίτης Σμύρνης.

Τὸ Φιλολογικὸν Γυμνάσιον τῆς Σμύρνης, ποὺ ἰδρύθηκε στὰ 1809, προοδευτικότερο καὶ ριζοσπαστικότερο ἀπὸ τὴν Εὐαγγελικὴ Σχολὴ καὶ ποὺ τὸ πνεῦμα τῆς διδασκαλίας του ἦταν περισσότερο σφαιρικό μὲ τὸν διαφωτισμὸ, στὸ ὁποῖο ἔβαζε τὴ σφραγίδα τῆς μεγάλης προσωπικότητας τοῦ Ἀδαμάντιος Κοραῖς, μὲ τὴς ἐπιμονὲς ἐνέργειες τοῦ ὁποῖου ἰδρύθηκε τὸ Γυμνάσιον. Χαρακτηριστικὸ μάλιστα, εἶναι τὸ ὅτι οἱ μεγάλοι δάσκαλοι, ποὺ δίδασκαν στὸ Φιλολογικὸ Γυμνάσιον Σμύρνης, ἦταν ἐπίσης μεγάλοι διαφωτιστικὸι μὴ μόνον σ' αὐτὴ τὴν ἰδεολογία ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κοραῖ, ποὺ ὑποστήριξαν τὴν ἀνάγκη τῆς ὁμοτινῶν γρηγορότερης ἐνοπλῆς ἐξέγερσης τῶν ἑλλήνων. Καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς οἱ πρὸ ἀνεκτικῶν ἦσαν ὁ Κωνσταντῖνος Κούμας, ποὺ ἔγραψε τὴν περίφημὴ «Ἱστορίαν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων» (Παγκόσμια Ἱστορία), ποὺ ὁ τελευταῖος τὸμος τῆς ἀναφέρεται στὴν τουρκοκρατία καὶ στὴν ἑθνεγερσία, ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονομῆς, ὁ ἐξ Οἰκονομῶν, λόγιος, κληρικὸς, διαπρεπῆς ρήτορας καὶ θεολόγος, ἀργότερα «Μέγας Οἰκονομῆς» τοῦ Πατριαρχεῖο τῆς Πόλης, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Στέφανος Οἰκονομῆς καὶ ὁ Θεόφιλος Καίρης, σοφὸς, εὐλόγητος καὶ φλογερὸς πατριώτης, ποὺ σπούδασε καὶ διέτελεσε ἀργότερα σχολάρχης στὶς Κυδωνεῖς.

Πρόσφορο ἔδαφος
Εἴπαμε ὅτι τὸ Εἰκοσιένα δὲν εἶναι μόνον ἡ περίοδος τῆς ἐποποιίας, ἀλλὰ καὶ τὸ στάδιο τῆς προετοιμασίας του, στὰ τελευταῖα ἰδίως προεπαναστατικὰ χρόνια. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῆ, κληρῶν καὶ ἑλληνικῆς Σχολῆς εἶχαν δημιουργηθεῖ πρόσφορο ἔδαφος, κυρίως γιὰ τὴ δραστηριότητα τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ποὺ ἰδρύθηκε τὸ 1814, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ 1818 μετέφερε τὸ κέντρο τῆς δράσης της στὴν Κωνσταντινούπολη, ποὺ ἦταν ἡ πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἔστω καὶ ὑπόδουλου. Ἐπεκτείνει τὴν ἀργάνωσίν της στὴν ὑπόλοιπη Θράκη, προχωρεῖ ταυτόχρονα σ' ὅλες τὶς περιοχὲς ποὺ ἀναφέρει τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τοῦ Πόντου, ὅπως καὶ στὴν Κύπρην καὶ ἄλλοι, καθορίζοντας καὶ ὁλοποιώντας τοὺς ἐπιμέρους στόχους της. Ὁ ἑλληνισμὸς τῶν περιοχῶν αὐτῶν δραστηριοποιεῖται, ὄργανα νῦνται, συνεισφέρει καὶ συνεισφέρει τὴν προσέγγισή τῆς ἐθνικῆς ἐπανάστασης.

Στὰ μοναστήρια τοῦ Πόντου καὶ ἰδίως στὴν Παναγία Σουμελά, καλοῦνται καὶ ὀρκεῖνται φιλικὸι, δεσποτάδες καὶ ἄλλοι κληρικὸι, δάσκαλοι καὶ προσωπικότητες διαφόρων περιοχῶν. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ στὰ ἄλλα τμήματα τοῦ ὑπόδουλου ἑλληνισμοῦ. Πολλὰς χιλιάδες γρόσια μαζεύονται καὶ παραδίδονται στοὺς ἀπόστολους τῆς Φιλικῆς μὲ τὸ αἰτιολογικὸ «διὰ τῆς ἀνάγκης τοῦ Γένους». Ὁ

προεπαναστατικὸς ὄργασμὸς κορυφώνεται.

Ἐπαναστατικὴ περίοδος

Καὶ τώρα εἰς ἔλθουμε σ' αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ τὴν ἐπαναστατικὴν περίοδο, γιὰ νὰ δοῦμε τὴν ποικίλην συνεισφορά τῶν ὑπόδουλων ἑλλήνων σ' αὐτὴ τὴν ἰδία τὴν ἐποποιία τοῦ Εἰκοσιένα. Πρὶν ἀπ' αὐτὸ, ὅμως, εἰς δοῦμε ἐξ ἑσῶς στὰ κλιμακίτια τῆς κορυφαίας, τῆς ἠγετικῆς στελέχουσας τῶν ἀγόνων, πρὸ κατὰ τὴ διάρκειά της.

Ἀρχικῶς ἀπὸ τὴν βυζαντινὴ καὶ φαναριστικὴ οἰκογένεια Μουρούζη, Θρακιστικῆ συνέπει καὶ Κωνσταντινοπολιτικῆ ἡ ἀνώτερη καταγωγή του. Μετὰ τὴν κατάληψη, ὅμως, τῆς Πόλης ἀπὸ τοὺς Φράγκους τὸ 1204, οἱ Μουρούζηδες καταφεύχουν στὸν Πόντο, συγκεκριμένα στὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ἰδρύνουν ἐκεῖ κοντὰ τὴν κομπολόη ποὺ καὶ ἡμέτερα ἀκόμα λέγεται «Μουρούζη», παίρνοντας τὴν ὀνομασία αὐτὴ τὸ ἐπώνυμο τῆς οἰκογένειας.

Ἀπὸ τοὺς Μουρούζηδες προήλθαν πολλοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους: μεγάλοι Ἀραγγοῦμοι τῆς Ὑψηλῆς Πύλης καὶ ἠγεμόνες τῆς Μολδοβλαχίας καὶ τῆς Βλαχίας. Ὑπῆρχαν ὅλοι τοὺς ὑποστηρικτικὸς τὸν χριστιανισμὸ, τῆς ἐλληνικῆς παιδείας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Γιὰ τούτο οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς Μουρούζηδες ἐκτέλεσθησαν ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς.

Οἱ Ὑψηλάντες εἶναι ἐπίσης μὲ οἰκογένεια θρακιστικὴ καὶ φαναριστικὴ, ποὺ ἀπὸ παλιὰ, μετῴκησε κ' αὐτὴ τὴν γῆ τοῦ ἴδιου λόγου, στὸ χωριὸν Ὑψηλῆ, ἠλιαδὸν Τραπεζοῦντας, ἀπὸ ὅπου ἦσαν καὶ τὸ ἐπώνυμό τους. Ἄλλωστε καὶ ἡ κατάληξη τοῦ ἐπώνυμῦ τους σὲν ἀνήκει τῆς ποικίλης προέλευσης. Ἡ μεγάλη αὐτὴ οἰκογένεια, ποὺ ἀνήκει, βέβαια, κατὰ τοὺς νεώτερους κλάδους της, στὸν ποικίλο ἑλληνισμὸ, ἔδωσε τὰ πάντα γιὰ τὴν ἑθνεγερσία. Περιουσίες καὶ δραστηριότητες ὄλων τῶν μελῶν της, πρὸ παντός, ὅμως, εἶχε στὸ ἐνεργητικὸ της τὸ ὅτι χάρις αὐτῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καὶ στὴν ἑθνεγερσία, τὸν γιὰ κρήνη τῆς, μὲ τὸ κρυπτογραφικὸ ὄνομα «Καλὸς», τὸν Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντη, ποὺ ἀρχικῶς τὴν ἐπανάστασιν στὸν Προύθο, μαζὶ μὲ τὰ ἀδελφία του Νικόλαο καὶ Γεώργιο καὶ ἐπίσης τὸν στρατιωτικὸ ἠγέτη, τὸν πολέμαρχο Δημήτριον Ὑψηλάντη, τὸν μικρότερον ἐπίσης ἀδελφὸν του, τὴν πρὸ εὐγενικὴ καὶ τίμια μορφὴ τῆς ἐπανάστασης, ποὺ μὲ τὴν τελικὴ καὶ νικηφόρα μάχη του τῆς Πέτρας τελειώσαν τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνεαρτήσεως.

Ἡ Θράκη ἔδωσε ἀκόμα τὴν παλιὰ βυζαντινὴ καὶ φαναριστικὴ οἰκογένεια τῶν Μαυροκορδῶν τῆς Μαυροκορδῶν, ποὺ ἀνέβηκε, ἐπίσης, μεγάλους ἐπιστήμονες, μὲ τὸν 1820 καὶ εὐκατάστατο ἄνθρωπον. Ἀπ' αὐτοὺς ὁ Γεώργιος ἔγινε ἐκατόνταρχος στὸ στρατὸ τοῦ Ὑψηλάντη καὶ πολέμαρχος σ' ὅλες τὶς μάχας καὶ ἐκεῖνὸν τὸ Σκουλενίου, ὅπου ἔπασαν μαχόμενοι ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο. Ὁ ἴδιος κατόρθωσε νὰ σωθεῖ καὶ τελικὰ κατέφυγε στὴν Ρούμελη, ὅπου τῆρος μέρος σὲ πολλὰς μάχης καὶ στὸ Μεσολόγγι.

Οἱ ἑξὶ ἀδελφοὶ Καραγεώργη

Στὸ σημεῖο αὐτὸ, σὲν παρέδωκα χαρακτηριστικὸ, πρέπει νὰ ἀναφέρω τοὺς ἑξὶ ἀδελφοὺς τῆς οἰκογένειας Καραγεώργη τῆς Κοῦρτουλοῦ ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη. Ἦταν ὅλοι τοὺς μνημονεῖοι τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἔγκραταστημένοι στὴ Μολδοβλαχία ἀπὸ τὸ 1820 καὶ εὐκατάστατο ἄνθρωποι. Ἀπ' αὐτοὺς ὁ Γεώργιος ἔγινε ἐκατόνταρχος στὸ στρατὸ τοῦ Ὑψηλάντη καὶ πολέμαρχος σ' ὅλες τὶς μάχας καὶ ἐκεῖνὸν τὸ Σκουλενίου, ὅπου ἔπασαν μαχόμενοι ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο. Ὁ ἴδιος κατόρθωσε νὰ σωθεῖ καὶ τελικὰ κατέφυγε στὴν Ρούμελη, ὅπου τῆρος μέρος σὲ πολλὰς μάχης καὶ στὸ Μεσολόγγι.

Οἱ ἑξὶ ἀδελφοὶ Καραγεώργη

Ἡ Ἰωνία

κρίσιμη περίοδος γιὰ τὸ ἔθνος τὸν Ἀδαμάντιο Κοραῖ. Πρὸκειται γιὰ τὸν κορυφαῖο ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τοῦ Γένους, μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους πνευματικὸς ἠγέτες τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ. Γεννημένος στὴ Σμύρνη τὸ 1748, σπούδασε, ὅπως εἴπαμε, στὴν Εὐαγγελικὴ Σχολὴ τῆς καὶ κατόπιν γιαντρός στὴν Εὐρώπῃ κατέληξε στὸ Παρίσι, ὅπου καὶ πέθανε τὸ 1833. Μελετηρὸς καὶ φιλοσοφῆς, ἔδωσε γιὰ σκοπὸ τῆς ζωῆς του τὴ διασώτησιν τοῦ Γένους. Τὰ ἔργα του καὶ ἰδίως οἱ πρόλογοι τῆς μεταφράσεως τῶν ἀρχαίων, συνέβαλαν ὅσο λίγα κείμενα στὴ διαμόρφωσιν τῶν φιλελευθέρων τάσεων τῆς γενιᾶς τοῦ 21. Ἰδιαίτερη ἀπόψη εἶχαν τὰ κηρύγματά του στὶς ἐλληνοεπικρατικές τῆς Εὐρώπης (Μασσαλία, Λονδίνο, Τεργεστή, Λιόβανο) καὶ τῆς Ρωσίας.

Κυρίως, ὅμως, τὸν Κοραῖ τὸν συνεπῆρε ἡ ἰδέα τῆς ἐθνικῆς μῆς ἀπελευθέρωσης. Γράφει τὸ 1800 τὸ «Ἄσπια Πολεμιστήριον», τὸ 1801 τὸ «Πολεμιστήριον Σάλπισμα» καὶ τὸ 1805 «Τὶ πρέπει νὰ κάμωμε οἱ Γραικοὶ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις». Ἀπειροὶ ὅλες του τὶς δυνάμεις στὴν εὐδοχίαν τοῦ ἄγαντος καὶ ἐνεργεῖ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ φιλελληνισμοῦ στὴν Εὐρώπῃ, ποὺ τελικὰ, ἀπὸ ἐθνοφιλία ποὺ ἦταν, μεταστράφηκε σὲ φιλικὴ, ὥσπου οἱ ὅλοι τὸν μεγάλων δυνάμεων ἐπισφράγισαν στὸ Ναυαρίνο μὲ τὰ κανόνια τοῦ μεγάλου γεγονότος τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεαρτήσεως τῶν ἑλλήνων.

Ἡ συμμετοχὴ στὴ θυσία

Ἐναν ἀκριβῶς μῆνα πρὸ μπροστὰ ἀπὸ τὴν Ἐκρηγῆ τῆς ἐπανάστασης στὸ Μωριά καὶ συγκεκριμένα στὴν 21 Φεβρουαρίου 1821, ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ τ' ἀδελφία του Νικόλαος καὶ Γεώργιος, περᾶν τὸν Προύθο καὶ σηκῶνται τὴ Σμῆνια τῆς ἐπανάστασης τὸ Ἰάσιο, ποὺ τὸ καταλαμβάνουν. Ποιοὶ ἑλλήνων, ὅμως, ἦταν αὐτοὶ ποὺ ἐπῆδρσαν τὰ ἐνοπλῆ τμήματα τοῦ Ὑψηλάντη στὴ Βλαχία; Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς λίγους ἑλλήνων πολεμιστῆς τῆς περιοχῆς τῆς Βλαχίας, ἦταν κυρίως Θράκες καὶ Πόντιοι.

Ἐτοί, ὄργανομῆνα ἐθελοντικὸι σώματα ἀπὸ τὸ Ὀρτάκι καὶ τὴν περιοχή Διδυμοτείου, πέρασαν τὸν Δουναβί, ἐντάχθηκαν ὑπὸ τὴς διαταγῆς τοῦ Ὑψηλάντη καὶ πολέμαρχον κοντὰ τοὺς ἠρωικά καὶ μὲ ἀποθυσία.

Οἱ ἑξὶ ἀδελφοὶ Καραγεώργη

Στὸ σημεῖο αὐτὸ, σὲν παρέδωκα χαρακτηριστικὸ, πρέπει νὰ ἀναφέρω τοὺς ἑξὶ ἀδελφοὺς τῆς οἰκογένειας Καραγεώργη τῆς Κοῦρτουλοῦ ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη. Ἦταν ὅλοι τοὺς μνημονεῖοι τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἔγκραταστημένοι στὴ Μολδοβλαχία ἀπὸ τὸ 1820 καὶ εὐκατάστατο ἄνθρωποι. Ἀπ' αὐτοὺς ὁ Γεώργιος ἔγινε ἐκατόνταρχος στὸ στρατὸ τοῦ Ὑψηλάντη καὶ πολέμαρχος σ' ὅλες τὶς μάχας καὶ ἐκεῖνὸν τὸ Σκουλενίου, ὅπου ἔπασαν μαχόμενοι ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο. Ὁ ἴδιος κατόρθωσε νὰ σωθεῖ καὶ τελικὰ κατέφυγε στὴν Ρούμελη, ὅπου τῆρος μέρος σὲ πολλὰς μάχης καὶ στὸ Μεσολόγγι.

Οἱ ἑξὶ ἀδελφοὶ Καραγεώργη

Ἡ Ἰωνία

λων τῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐζεῖνου Πόντου, ὅπου εἶχαν ἐγκατασταθεῖ γιὰ ἐμπορικῶς λόγους, ἔσπευσε νὰ κατασταθῆναι ἀπὸ τὸν στρατὸ τοῦ Ὑψηλάντη. Ἐτοί ἔβριχε ἀνεπαίσθητη ἀπὸ τοὺς Πόντιους ἡ σχετικὴ στροφὴ ἀπὸ τὸν περίφημο «Θόριον» τοῦ Ρήγα Φεραίου, ποὺ τοὺς καλεῖ νὰ δώσουν τὸ παρὸν στὸ ἐθνικὸ προσκλήτηριον μὲ τοὺς παρακάτω στίχους:

«Λεβέντες ἀντρεπόμενοι Μαυροθαλασσινοί,
ὁ βόρβανος ὡς ποτε θεὸς νὰ σὰς τυραννῇ;
Μὴ καρτερῆτε πλέον,
ἀνίκατα Ἀσάρι,
χωθεῖτε στὸ Ἰπτανάκι,
μ' ἕνας καὶ σὺς μαζί»

Αὐτοὶ οἱ ἑλλήνων πολέμαρχοι κάτω ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντη. Πῆραν μέρος σ' ὅλες τὶς μάχες τοῦ δόσκολου, ἀπελι καὶ πολυπροδομένου ἐκείνου ἀγῶνα, μέχρι καὶ τὸ Δραγατσάνι, μὲ τὸν Γεωργακὴ Ὀλύμπιο νὰ καλύπτει τὴν ὑπόχρησιν τοῦ Ὑψηλάντη πρὸς τὴν Αὐστρία, μὲ τὴν ἠρωικὴν ποὺ ἔδωκεν ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς Βλαχίας, ποὺ τελικὰ τὴν τῆσε στὸν ἀέρα μαζὶ μὲ τὸν αὐτοῦ τοῦ καὶ 11 ἀκόμα μαχητῆς, ὑπογραμμιστικῶς ἔτσι ὅτι ὁ ἠρωισμὸς τῶν ἑλλήνων ἐκδηλώνεται ὁμοιομορφα καὶ δὲν δέχεται συμβεβασμούς, ὅπως ἀκριβῶς δὲν δέχθηκαν συμβεβασμοὺς ὁ καλὸς ἄνθρωπος Σαμουὴλ, τινάζοντας τὸ Κούγκι καὶ Σουλίου στὸν ἀέρα, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Γιαμπούδακης, ἀναντιβάζοντας, ἐπίσης, στὴν Κρήτη τὸ Ἀρκάδι, γιὰ νὰ μὴν πέσουν στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν.

Μετὰ τὴν ἦτα, τὰ καταλόγια τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὑψηλάντη, ὄχι μόνον δὲ διαλύθηκαν, ἀλλὰ κάποιους εἰς ἀντιτάσεις, διέσχισαν ὅλη τὴν τουρκοκρατούμενη περιοχή καὶ ἔβησαν στὴν Ρούμελη, ὅπου ἀνδιοργανώθηκαν καὶ πολέμαρχον ἐπίσης ἠρωικά, περῶντας τὴν ὀνομασία «Φάλαγγ Θρακῶν», ὅπως ἐπίσης ἠρωικά πολέμαρχον καὶ τμήματα ἀδελφῶν μας ἀπὸ τὴν Στενημόγη τῆς Ἄνατολικῆς Ρωμανίας, ποὺ ἦσαν κ' αὐτὰ ἐκεῖ μὲ τὴν ἐναρξῆ τῆς ἐξέγερσης τοῦ 1821.

Ὁ Παπαφλέσας

Κατεβαίνοντας γιὰ τὸ Μωριά ὁ Παπαφλέσας, μὲ τὴν ἐντολή νὰ τὸν ξεσηκώσει, πέρασε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη ἀπ' ὅπου, ἀφοῦ ἐφοδίασθη ἀπὸ τὴν Ἐφορίαν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας μὲ 90.000 γρόσια, τράφηκε γιὰ τὸ Αἰβαλί (Κυδωνεῖς). Ἀπὸ ἐκεῖ στέλνει τὴ Σμύρνη τὸν φιλικὸν ἠγέτη Ἡθὸ Ρήγα, ποὺ κατόρθωσε νὰ γεμισθεῖ, κάτω ἀπὸ τὴν μύτη τῶν Τούρκων, τὸ πλοῖο Μῆξη μὲ μαρτυροὶ καὶ μολοῦβι καὶ νὰ τὸ στείλει στὰ μέσα τοῦ Μάρτη τοῦ 1821 στὴ Μάνη.

Δίκτυο ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου

Στὴ Μαγνησία τῆς Ἰωνίας, ὁ Κωνσταντῖνος Ἀλτινοῦλος, διαχειριστικὸς καὶ οἰκονομὸς τῆς κολοσσιαίας περιουσίας τοῦ Τούρκου φοειδῶρχου Καρασομάνουλου, φλογερὸς πατριώτης καὶ πολῦτοῦρος, διαθέτοντας πολλὰ κεφάλαια δικὰ του καὶ ἄλλων ἑλλήνων πατριῶν, κατόρθωσε νὰ ὀργανώσει δίκτυο ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου ἀπὸ τῶν φάμα καὶ πολεμοφόδια ἀπὸ τῆς μικρασιατικῆς ἀκτῆς τῆς Ἰωνίας. Ἡ ὑπόθεσις αὐτῆς κρήσεως βέβαια ἐπὶ πολὺ, χέρις τοῦ ποὺ προοδῆκε καὶ οἱ Τούρκοι ἀπειλήσαν νὰ καταποφάσουν ὄχι μόνον τὴν οἰκογένειάν του, ἀλλὰ καὶ ὅλο τὸν πληθυσμὸ τῆς Μαγνησίας, ὅν ὁ Ἀλτινοῦλος δὲν πῆγαν νὰ παραδοθεῖ. Πράγματι, γιὰ νὰ ἀποφύγετ ἡ σφαγὴ τῶν ἀθῶν, παρα-

δόθηκε καὶ οἱ Τούρκοι τὸν θανάτωσαν (1822) μὲ τὸ φρικτὸ μαρτύριο τοῦ ἀνασκολοπισμοῦ.

Ἄλλὰ ἡ Ρωμισσὴν τῆς Σμύρνης καὶ γενικότερα τῆς Μικρασίας δὲν περιορίστηκε βέβαια στὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἑθνεγερσίας μόνον μὲ χρήματα, πρόφρα καὶ πολεμοφόδια. Ἐλάβε μέρος ἐνεργῶς μὲ δόλοκρον σῶμα μαχητῶν, στρατολογημένων μουσικὰ ἀπὸ τὴς περιοχῆς τῆς Σμύρνης, τῆς Μαγνησίας, τῆς Μενεμῆνης, τοῦ Αἰβαλί, τοῦ Κουσανῆ, τῆς Πέργαμου, τοῦ Μπουρνόβα, τοῦ Μουτζῆ, τοῦ Τασσμέ, τοῦ Κασαμπῆ κ.λπ. Τὸ Σῶμα αὐτὸ πῆρε τὴν ὀνομασία «Φάλαγγα τῶν Ἰωνῶν» καὶ πολέμαρχον στὴν ἐπαναστατημένην περιοχή τῆς ἑλλήνων ἀπὸ τῆς διαταγῆς τοῦ Νικήτα Σταματεῖλου, δηλαδὴ τοῦ Νικήτορα τοῦ τουρκοφάγου.

Θὰ πρέπει, ἴσως, μὲ κάποια ἐμφανιστὰ νὰ τόνισουμε τὸ γεγονός, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄντρες, ὅλα αὐτὰ τὰ παλικάρια, ποὺ ἔπαιρναν τὴν ἀπόφασιν νὰ πᾶνε νὰ πολέμαρχον τὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα, εἶχαν ἐπίγνωση εἰς ἀκόμα καὶ μὲ τὴν πρὸ μεγάλῃ αἰσιοδοξίᾳ γιὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἀγῶνα, δὲν ἦταν ποτε δυνατοὶ νὰ κερδίσουν τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀνεξαρτησία, ἀπὸ οἱ ἰδιαιτέρως περῶντες, τοὺς τὶς ὅλες ἐκνομοῦσαν, τῆς Μικρασίας, τῆς Θρακίας καὶ τοῦ Πόντου. Ἐτοῖ αὐτοὶ ποὺ ἦσαν καὶ πολέμαρχον καὶ πέθαναν, τὸ ἔκαναν γιὰ τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας, ὄχι τῆς δικῆς τους, μὰ ἐκείνων τῶν ἀδελφῶν ἑλλήνων, ποὺ ἔβρισκαν τὸν χώρο τὸν ἐλλαδικὸν τῶν ἐπαναστατημένων περιοχῶν.

Ἡ συμβολὴ στὸ ναυτικὸ πόλεμο

Σημαντικὸτατὴ ὑπῆρξε ἀκόμα ἡ συμβολὴ τοῦ ἑλληνισμοῦ τῶν περιοχῶν ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν στὸ ναυτικὸ πόλεμο τῆς ἐπαναστατημένης Ἑλλάδας κατὰ τὸ στόλου τῆς Ὀθωμανικῆς ἀποκρατορίας. Πολλοὶ ναυτικοὶ ἑλλήνων τῶν περιοχῶν αὐτῶν ἦσαν στὰ πληρώματα τ

"Εκθεση Αυστραλών φωτογράφων στη Θεσ/νίκη

Η προεξεία της Αυστραλίας στη Θεσσαλονίκη, σε συνεργασία με το δήμο Θεσσαλονίκης, οργανώσαν στις 26 Μαρτίου 1982 δεκαεπιήμερη έκθεση καλλιτεχνικής φωτογραφίας, με έργα εννέα Αυστραλών φωτογράφων.

Η έκθεση έγινε στην αίθουσα στο δημοτικό συμβούλιο στο δημαρχείο Θεσσαλονίκης.

Στά έγκαινα παραβρέθηκαν ό Αυστραλός πρεσβευτής στην Αθήνα κ. Τζόνστον, ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Αθ. Γιαννούσης καθώς και πλήθος φίλων της φωτογραφικής τέχνης.

Ετούς παραβρισκόμενους μίλησε ο συμπολίτης μας κ. Σατ. Τσιτσιφύλλης με την ιδιότητα του προέδρου του Αυστροελληνικού Συνδέσμου Β. Ελλάδος, ο κ. Τσιτσιφύλλης ανέφερε στους οχθόμενους τών δύο λαών, στις δυνατότητες συνεργασίας σε ποικίλους τομείς καθώς και στα προβλήματα τών αποδημιών στη μακρινή χώρα τών καγκυρού.

ΔΕΞΙΩΣΗ — ΧΟΡΟΣ

Οι έκδηλώσεις συνεχίσθηκαν την επόμενη ημέρα με δεξίωση-χορό, όπου ο πρόεδρος κ. Τσιτσιφύλλης απευθυνόμενος στους παραβρισκόμενους είπε τα παρακάτω:

«Αξιότιμε κ. πρέσβη της Αυστραλίας εν Ελλάδι, αξιότιμε κ. δήμαρχε Θεσσαλονίκης, άγαπητοί Έλληνοαυστραλοί και φίλοι. Σας καλωσορίζουμε και σας εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας διά την τιμήν που μας κάνατε να παραβρεθείτε στον άποψινό μας χαρό.»

«Ας μάς επιτραπεί ιδιαίτέρως να καλωσορίσω τόν πρέσβη της Αυστραλίας κ. Τζόνστον που είχε την τιμήν να έπισκεφθεί την πόλη του Μυροβλήτου Άγιου Δημητρίου, τή νύμφη του Θερμαϊκού, τή καρδιά της Μακεδονικής γής, τή χώρα του Φιλίππου και τού Άλεξάνδρου, και να τού θυμήσουμε ότι η Μακεδονία είναι άναπόσπαστο τμήμα της ελληνικής γής.»

Αι συνθήκαι υπό τας οποίας, συναντήσαμε, έχουν ξεχωριστή σημασία, διότι συμπνιουν, αφ' ενός μεν τόν προχθεσινό έορτασμόν της εθνικής μας έορτης της 25ης Μαρτίου, και αφ' έτερου δέ τόν επερχόμενον έορτασμόν της εθνικής έορτης της Αυστραλίας της 25ης Άπριλίου.

Άμφότεροι αι εθνικαι έορται έχουν κοινή καταγωγή. Και τούς μεν Έλληνες η 25η Μαρτίου θυμίζει την άπελευθέρωση τους από τόν τουρκικό ζυγό, τούς δέ Αυστραλούς η 25η Άπριλίου θυμίζει τή θλιβέρα ημέρα της σφαγής τους εις την Καλλιπόλιν της Μικράς Άσίας άπό τούς Τούρκους.

Και οι άγώνες διά την ελευθερίαν και την άξιοπρέπειαν τού ανθρώπου μένουσν αλιόνη προσκνήμμα τών γονέων.

Πρέπει να θυμώμαστε τούς άγώνες αυτούς γιατί αυτό είναι τó χρέος μας ως ελευθέρων και πολιτισμένων ανθρώπων.

Άξιότιμοι κύριοι. Υπάρχουν ποικίλοι τρόποι έπικοινωνίας μεταξύ τών λαών. Ένας από αυτούς είναι και η τέχνη που συμπνιώνει τούς λαούς. Γιατί η τέχνη δέν άνήκει εις κόσμημα, αλλά άνήκει εις τήν οικουμενικότητα και εκφράζει την ίδια τήν ζωή. Η τέχνη οδηγεί εις τήν σύμφεση τών σχέσεων μεταξύ τών ανθρώπων και τών λαών. Και άκόμη διά της τέχνης πρόγεται και διατηρείται η φιλία.

Μ' αυτήν την διαπιστώσιν είμαι ύποχρεωμένος να εξέ-

ρω τήν πρωτοβουλία που είχαν η άυστραλιανή πρεσβεία και ο δήμος Θεσσαλονίκης να οργανώσουν διά πρώτην φοράν εις τά χρονικά της Θεσσαλονίκης την έκθεση καλλιτεχνικής φωτογραφίας με έργα εννέα Αυστραλών φωτογράφων, που έγκαινάσθηκε χθές εις τόν δήμον Θεσσαλονίκης.

Ιδιαίτέρως θέλω να υπενθυμίσω τó γεγονός, ότι η Θεσσαλονίκη και η Μεμβούρη είναι άδελφαι πόλεις και εχόμεναι η συνεργασία μεταξύ τών δύο αυτών πόλεων να είναι έντονητα εις τó μέλλον και πολύμορφος.

Άξιότιμε πρέσβη. Πιστεύω ότι έμεεις οι δύο φορές μετανάστες, θα τυχόμεν καλύτερας προσοχής από τήν κυβέρνησιν. Και πιστεύω να δικαιωθούν τά λόγια τού προέ-

σέσεων φιλίας μεταξύ τών λαών Έλλάδος και Αυστραλίας και τήν προαγωγή τών κοινωνικών, μορφωτικών και εκπαιδευτικών τομέων.

Τό ένδοξόφρον όμως που πρέπει να έπιδειχθεί διά τήν αντιμετώπιση τών προβλημάτων της ελληνικής όμογενείας που ζει και δρώ έξω από τά ελληνικά σύνορα και ιδιαίτέρως τών Έλληνοαυστραλών είναι η δημιουργία ύπουργείου άποδήμιου ελληνισμού.

Ο έλληνισμός της Αυστραλίας κατά 70% είναι εκ Μακεδονίας. Γι' αυτό παριστάται έπιτακτική ανάγκη να δημιουργηθεί άδεχομήτως άυστραλιανό προξένιο στη Θεσσαλονίκη ή τουλάχιστον να τοποθετηθεί έδω έπιτετραμένως πρόξενος να έπανασταυθεί πάλι έδω τó

Ο εν Αθήναις Αυστραλός πρεσβευτής κ. Τζόνστον μετά τού κ. Συμπριού Τσιτσιφύλλη

δρου της Δημοκρατίας, που πρόσφατα έπισέφη την Αυστραλία συνοδευόμενος και από σάς, που είπε σε λόγο του προς τούς όμογενείς της Μεμβούρης: «Νά ζείτε, να ευημερείτε και να έχετε καλή τύχη έδω στη μεγάλη αυτή χώρα που σάς φιλοξενεί.» Και μάς παρέχεται αυτή η φιλοξενία από τó 1818, ως άναφέρεται εις τήν άυστραλιανή ιστορία.

Και παρ' όλην τήν διαφορά της γλώσσας και τών έθιμων, οι Έλληνες της Αυστραλίας έδημιούργησαν τέτοια ύποδομή που μάς κάνει να πιστεύουμε ότι είμαστε ίσα παιδιά της Αυστραλίας, όπως μάς παρέχει όλες τίς κοινωνικές, μορφωτικές, έργατικές, εκπαιδευτικές κλπ. ευκολίες.

Τά προβλήματα τού αποδήμιου ελληνισμού και πρό παντός εις υπερόπντες χώρες, μπορούν να χωριστούν σε δύο μεγάλες ομάδες.

Στην πρώτη ομάδα προβλημάτων είναι τó θέμα της οργανώσεως τών αποδήμιων, στη διατήρηση της ημερησιας γλώσσας, της θρησκείας, της εκπαίδευσης, της χορηγισέως ψήφου, της προξενικής έκπροσώπησης κλπ.

Στη δεύτερη ομάδα προβλημάτων μπορεί να άναφερθεί η προστασία της ιδιότητάς τού μετανάστου, όπως είναι η έξασφάλιση τών συντάξεων και τών άλλων άσφαλιστικών δικαιώματων, η άσκηση τών βασικών ανθρωπνών δικαιώματων κλπ.

Ο Αυστραλοελληνικός Σύνδεσμος Βορείου Ελλάδος ιδρύθη κάτω από τήν άνάγκη έπιλύσεως τών ως άνω προβλημάτων τών παλιντοούντων Έλλήνων της Αυστραλίας. Και έταξεν περαιτέρω ως σκοπό τού τή σύμφεση τών

γραφεία πληροφοριών της άυστραλιανής πρεσβείας. Παριστάται όμως και η ίδια ανάγκη δημιουργίας ιδιαίτερης ύπηρεσίας για τούς αυτούς λόγους τού ύπουργείου Βορείου Ελλάδος.

Και ζητούμε οι ύπηρεσίες αυτές, που θα άσχολούνται με τά δικά μας προβλήματα, να επανθρωθούν από παλιντοούστας Έλληνοαυστραλούς, διότι αυτοί γνωρίζουν έναντι παντός όλλου τά προβλήματα τών μεταναστών, γιατί αυτό επέβάλλει η όψιστη εθνική σκοπιμότητα.

Άξιότιμο κ. πρέσβη της άυστραλιανής πρεσβείας εις Αθήνας, αξιότιμο κ. δήμαρχε δήμου Θεσσαλονίκης. Εις άνάγκησιν τού σημερινού μας γλεντιού και με τήν πεποίθηση ότι έμμενός άποδεχθήκατε τόν λόγο μου, σός προσφορά από ένα άναμνηστικό δώρο. Πρός σάς κύριε πρέσβη Τζόνστον μιά άναμνηστική πλακέτα, που παριστά άνάγλυφον την κεφαλήν τού έξέχου άνδρός της Μακεδονίας, τού βασιλέως Μεγάλου Άλεξάνδρου, που έγινε θρόλος για μάς και με τó θρόλο του κατέκτησε και σάς και όλόκληρο τόν κόσμο, για να σάς θυμίζει την εθνάνα Έλλάδα.

Πρός τόν δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ. Γιαννούση ένα κολλάς, που ζει μόνο στην Αυστραλία.

Παρακαλώ τόν κ. πρέσβη Τζόνστον ως εκπρόσωπο της δεύτερας πατρίδας μας, να άπευθυνθεί προς τούς συμπολίτες του.

Παρακαλώ τόν κ. Γιαννούση, δήμαρχο Θεσσαλονίκης, που πάντα θρίσκεται κοντά στους εθνήμας του, ν' άπευθυνθεί προς τούς μέλλοντας εθνήμας τού δήμου Θεσσαλονίκης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Τό Δ. Σ. τού Συλλόγου Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών Δ. Σ. τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας ως και τού προέδρου της κοινότητάς Νέας Τρίγλιας μετά τού κοινοτικού συμβουλίου, εύχαριστούν θερμάτα τούς παρακάτω συμπατριώτες και συμπατριώτισσες ως και τούς φίλους τού Συλλόγου για τή χρηματική προσφορά τους τής τού Συλλόγου ύπέρ της δημιουργίας παιδικής χαράς στη Νέα Τρίγλια ως και για άλλες διαρρές ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής και τού κοινοτικού Ιατρείου Νέας Τρίγλιας:

- Χρυσούλα Κατακοπούλου άπό τή Ραφήνα, για 3.000 έρχ. ύπέρ της παιδικής χαράς στη μνήμη τού συζύγου της Εύαγγέλου.
- Έλένη Λογαθέτη για 1.000 έρχ. ύπέρ της παιδικής χαράς.
- Ιορδάνη Στεργίου, πρόεδρο Συλλόγου Τριγλιανών Θεσσαλονίκης, για 5.000 έρχ. ύπέρ της παιδικής χαράς αντί στέφανου στη μνήμη Ειρήνης Νικ. Τακά.
- Σταύρο Γιαρμαντζή άπό τήν Καβάλα, για 2.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.
- Άλζαρο Βελισσαρίου άπό τήν Καβάλα, για 1.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.
- Νικόλαο Μυρωδή άπό τήν Καβάλα, για 1.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.
- Βασίλεια και Σμαρώ Στρατη άπό τήν Καβάλα, για 500 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.
- Σπράτο Καραγιάννη άπό τή Νέα Τρίγλια, για 10.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.

Ελένη Λογαθέτη για 1.000 έρχ. ύπέρ της παιδικής χαράς.

Ιορδάνη Στεργίου, πρόεδρο Συλλόγου Τριγλιανών Θεσσαλονίκης, για 5.000 έρχ. ύπέρ της παιδικής χαράς αντί στέφανου στη μνήμη Ειρήνης Νικ. Τακά.

Σταύρο Γιαρμαντζή άπό τήν Καβάλα, για 2.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.

Άλζαρο Βελισσαρίου άπό τήν Καβάλα, για 1.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.

Νικόλαο Μυρωδή άπό τήν Καβάλα, για 1.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.

Βασίλεια και Σμαρώ Στρατη άπό τήν Καβάλα, για 500 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.

Σπράτο Καραγιάννη άπό τή Νέα Τρίγλια, για 10.000 έρχ. ύπέρ της Φιλαρμονικής Μουσικής.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στην Αυστραλία

- Ο κ. και η κ. Μάργου Παπαμετή άπό τήν Άδελαιδα, άπέκτησαν άγόραιο.
- Οκoi οι συμπατριώτες κάτοικοι της Άδελαιδας εχόμεναι δίδωψα στους εύτυχεις γονείς να τούς ζήσουν.
- Στη Νέα Τρίγλια**
- Ο κ. και η κ. Γεωρ. Τσιραμιάνη άπέκτησαν κοριτσάκι.
- Ο κ. και η κ. Ιωάννη Μολωνά άπέκτησαν άγόραιο.
- Ο κ. Καραζαφειρης και η σύζυγός του Σούλα τó γένος Μαρζαριτη, άπέκτησαν κοριτσάκι.
- Ο κ. και η κ. Ζαφειριου Μπαρμπί άπέκτησαν κοριτσάκι.

Ο Σύλλογος Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας, εχόμεναι δίδωψα στους εύτυχεις γονείς να τούς ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στη Θεσσαλονίκη

Ο κ. Δημήτριος Ρούσκας και η σύζυγός του Αναστασία τó γένος Σταύρου Σακελλαρίδη, πρώην γενικό γραμματέα τού Συλλόγου Τριγλιανών Θεσσαλονίκης, βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Βασιλική. Άνάδοχος παρέστη η β. Βίλλυ Πιστοφίδου.

Στη Νέα Τρίγλια

Ο κ. Αθανάσιος Τσιάμης και η σύζυγός του Μένη τó γένος Τρουστσή, βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Άννα.

Ο κ. Ιωάννης Μούγιου και η σύζυγός του Άθανασία τού Άναγιώστη, βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Θωμαή.

Ο κ. Φώτης Παρέσης και η σύζυγός του Μαρία βά-

πτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Σοφία.

Ο κ. Σταύρος Κούκος και η σύζυγός του Γιώτα, βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Ειρήνη.

Στη Ραφήνα

Ο κ. και η κ. Γεωργίου Δημητρίου βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Θεοδόρα.

Ο κ. και η κ. Νικολάου Κελή βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Μαρία.

Ο κ. και η κ. Χρήστου Άραβαντιδή βάπτισαν τó κοριτσάκι τους και τόνήμασαν Εύφροσύνη και Άφροδίτη.

Ο κ. Κων. Πατρή και η σύζυγός του Προκοπία βάπτισαν τó άγόραιο τους και τόνήμασαν Παναγιώτη.

Ο Σύλλογος Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας, εχόμεναι δίδωψα στους γονείς και άναζίχους να τούς ζήσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στη Νέα Τρίγλια

Ο κ. Παύλος Βονδακάκης άρραβωνιάστηκε με τή β. Άνθούλα Άργυριάδου.

Ο κ. Χρήστος Κουφίδης άρραβωνιάστηκε με τή β. Ελένη Καμπούρη.

Στη Ραφήνα

Ο κ. Αντώνης Δ. Παπατζής, γιος τού προέδρου τού παραρτηματος τού Συλλόγου Τριγλιανών Ραφήνας, άρραβωνιάστηκε με τή β. Φρίντα Άθανασιάδου.

Ο Σύλλογος Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας, εχόμεναι δίδωψα στα νέα ζευγάρια καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

Στη Θεσσαλονίκη

Στις 30 Άπριλίου έγιναν οι γάμοι τού κ. Παναγιώτη Παναγιωτοπούλου, καθηγητή της Πολυτεχνικής Σχολής τού πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μετά της β. Θάλειας Μαντοπούλου, θυγατέρας τής Άνας Μαντοπούλου τού γένος Στεργίου, γενικού γραμματέα τού Συλλόγου Τριγλιανών Θεσσαλονίκης.

Στη Νέα Τρίγλια

Ο κ. Αναστάσιος Σαράφης παντρεύτηκε με τή β. Ευδοξία Μπουραντά.

Ο κ. Ιωάννης Καλαφτζής παντρεύτηκε με τή β. Πόπη Τσιτσουρά.

Ο κ. Βασίλης Μπαμποροβής παντρεύτηκε με τή β. Σοφία Δαουτζόγλου.

Στη Ραφήνα

Ο κ. Αναστάσιος Γ. Κουτρής παντρεύτηκε με τή β. Έλενα Παπαγιάννη.

Ο Σύλλογος Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας, εχόμεναι δίδωψα στους νεόνυμφους και στους γονείς τους κάθε χαρά και εύχρη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στη Θεσσαλονίκη

Η Ειρήνη Νικ. Τακά.

Στη Νέα Τρίγλια

Ο Άθανάσιος Μιλωνάς, 65 χρόνων.

Ο Παναγιώτης Έμμανουηλίδης, 43 χρόνων.

Η Κανέλλα Άργυρογλου 83 χρόνων.

Η Παναγιώτα Καραπέτα 78 χρόνων.

Η Κλεοπάτρα Τρουστσή 80 χρόνων.

Στη Ραφήνα

Η Μαργαρίτη Α. Κελάδη, 50 χρόνων.

Η Μαρία Α. Βαμβακα, 85 χρόνων.

Η Σοφία Γ. Μανώλη, 30 χρόνων.

Η Ευθαλία Π. Πατρή, 65 χρόνων.

Ο Σύλλογος Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας εχόμεναι στους συγγενείς τών αποδημιώντων συμπατριωτών μας τήν έξ ύψους παρηγοριά.

ΠΕΝΘΗ

Στη Θεσσαλονίκη

Πέθανε και κηδεύθηκε στις 23 Άπριλίου 1982 στη Θεσσαλονίκη μέσα σε γενικό πένθος η Ειρήνη Τακά, σύζυγος Νικολάου, η όποια ύπηρεσε έν τή ζωή άξιόπνιανος σύζυγος και στοργική μητέρα.

Ο Σύλλογος Τριγλιανών Θεσσαλονίκης μετά τών παραρτημάτων τού Νέας Τρίγλιας και Ραφήνας εκφράζει τά θερμά του συλλυπητήρια σε όλη τήν οικογένεια.

Νεκρολογία

Π. Έμμανουηλίδης

Βάπτισε πάλι η άσφαλτος με κόκκινο τριγλιανό αήμα τούτη τή φορά, με τόν Παναγιώτη (Αμπέρ).

Έλαχε ο θάνατος τού να συμβεί τήν Πρωτομαγιά τó 1982 που άνθίζουα τά δέντρα και τά λουλούδια. Τήν κόκκινη Πρωτομαγιά άντι για κόκκινα λουλούδια, τήν έσφαξε ο Παναγιώτης με τó ίδιο τού κόκκινο αήμα.

Άπό πολύ μικρός μπήκε στη θισπλή, μαθαίνοντας τήν τέχνη τού μηχανολογικού, δίχως τή σούθβη κανενός. Αυτόδημιούργητος, ήταν άνήσυχος πνεύμα, πανέξπνιος και ενάλιο ταλέντο.

Γ' αυτό και τó Τρίγλια έχασε πάλιν ένα δυνατάλληρο φωτοινό άστέρη, που θα μάς μείνει άξέχαστο. Διότι ο Παναγιώτης ήταν ένας άκούρατος γενικά όλο τόν κόσμο.

Φεύγοντας σε ηλικία 43 χρόνων, άφηνε πίσω του γυναίκα και δύο παιδιά.

Άς είναι έλαφρό τó χόμα που τόν σκεπάσει.

ΣΤ. Δ. ΜΑΡΤΑΡΙΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
(ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΤΟΥΡΕ)
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ — ΔΙΑΒΗΤΗΡΙΑ
ΠΟΥΛΜΑΝ — ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΕΚ Δ Ρ Ο Μ Α Ι
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ
ΝΕΑ ΜΟΥΔΑΝΙΑ
ΤΗΛ. (0373) 21062 - 21679

● **Έλαστικά — Βουλκανιζατέρ —**
Άλεκτρονική Ζυγοστάθμιση
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΠΑΝΤΑΖΗΣ
 Άεσσινίδου 16 — Θεσσαλονίκη
 Τηλ. καταστήματος 211-720, οικίας 213-010

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Πά την εκλογή της Δημογεροντίας στην Τρίγλια οι συμφωνίες γίνονταν από Σχολείο ή στο μεγάλο καφενεό του αδελφάτου, την Κυφέλη.

Το καφενεό αυτό, εξαιτίας του μεγέθους του, συγκέντρωνε τον περισσότερο και άξ ποίμνη καλύτερο κόσμο (γιατρούς, φαρμακοποιούς, εμπόρους, δασκάλους, μεγάλους κτηματίες). Ήταν για την Τρίγλια με παρασκευασμένη που από εκεί ξεκινούσαν πολλά θέματα για να φθάσουν στη Δημογεροντία και διά μέσου αυτής στο Βαθύ ή και στο Μητροπολιτικό Ακόμη. Ήταν η μικρή Βουλή, ή ανεπίσημη Βουλή της Τρίγλιας.

Το τούρικο κράτος δεν ένοιωσε ποτέ οικονομικά την αυτοδιοίκηση, επέβαλε μόνο τους φόρους του το δέκατο επί των αγροτικών προϊόντων και το μισό στα αλιεύματα, που ήταν και αυτό δέκατο αλλά έτσι ονομαζόταν μισό.

Για να μη απαχαιλεί υπαλλήλους για τις εισπράξεις αυτές, οι φόροι αυτοί έβγαζαν στη δημοπρασία και μεθυσό-

ταν για ένα χρόνο ή και για δύο, ανάλογα. Τους αναλάμβαναν με ειδικά πλειοδοτές, οι οποίοι μπορεί να ήταν Τρίγλιανοί ή και από άλλα μέρη. Όσοι όμως και αν ήταν αυτοί οι άνθρωποι, οι δεκατοστές όπως τους έλεγαν, ήταν οι απαιχθέστερες συμφωνημένες μέσα στο χωριό. Σκληροί και αδυσώπητοι, μπορούσαν να ξεφορτώσουν μέσα στο δρόμο, μέσα στο χιόνι ένα γαϊδουροφόρο, για να το ελέγξουν και να το ζυγίσουν αν δεν συμβαδίζονταν μαζί τους ο χωρικός.

Εμπάνια μέσα στα σπίτια να δούν και να μετρήσουν τις ελιές στα κήπια. Μπορούσαν να ζυγίσουν φρούτα και από ένα καλάθι καράσια, σταφύλια ή ροδάκινα, που έφερνε ο χωρικός στο σπίτι του, να ελέγξουν μέσα στο σπίτι την παραγωγή του κουκουλιού.

ΔΜΟΣΙΑ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ

Για να δημογραφίσει: έσοδα και να ανταποκριθεί στις ανάγκες του χωριού, η Δημογεροντία κατέφερε στην έσωτερική φορολογία, στην επιδότηση δηλαδή των κατοίκων. Τέτοιοι φόροι ήταν από την καλύτερη

ση φόρου στα κτήματα για να πληρώνονται οι μπεζίδες, ένας φόρος δηλαδή ακίνητης περιουσίας, με κοινωνικά όμως κριτήρια. Τα κοινωνικά στα παζάρια, στην εξαγωγή της ελιάς, στην φαραγορά (Μπαλουχανά) μέχρι την τιμή του κεριού στις εκκλησίες. Κάτι τέλη που καταβάλλονταν στη δημαρχία για τη σύνταξη συμβολαίων, προικοσυμφώνων, δωρεών, κληρονομητρίων κ.λπ. ως και έκδοση ενός τοπικού χρήματος, που αναγνωρίζονταν όμως μόνο μέσα στο χωριό. Π.χ. ένας αφροφύλακας ή ένας παπάς ακόμη μπορούσε να πάρει το μισό του μισθού του σε δημόσιο χρήμα (λίρα) και το άλλο σε τοπικό χρήμα.

Με το τοπικό χρήμα μπορούσε να αγοράσει από το μακάλη πρόβατα, από τον ταχυκάρη παπούτσια, να το δώσει στο ράφτι του, στον καφετζή του ή οπούδήποτε άλλο είχε ανάγκη. Το χρήμα αυτό κυκλοφορούσε συνεχώς μέσα στο χωριό ξανακατέλυγε στη δημαρχία για πληρωμές φόρων και άλλων σχέσεων των κατοίκων με τη δημαρχία.

(Συνεχίζεται)

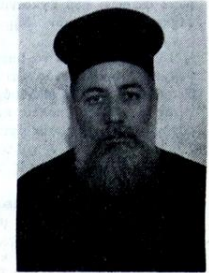
Γνωριμία με τον καινούργιο παπά Ν. Τρίγλιας

Δεν πέρασαν πολλές μέρες που άναλαβε τα καθήκοντά του ο νέος έφημερος του χωριού μας παπάς Γεώργιος Πολύζος. Μέσα σ' αυτές τις λίγες μέρες η απλότητα στους τρόπους του και η εγκαρδιότητά του, τον έκαναν άμεσα συμπαθή σ' όλους τους χωριανούς. Το πρόσωπό του ενέπνευσε εμπιστοσύνη και σιγουριά ότι θα αποτελέσει έναν αληθινό πατέρα για όλους μας και έναν σωστό πνευματικό καθοδηγητή στην προσπάθειά του καλεσθέντος για να πλαισιώσει τον Θεό.

Όπως πληροφορηθήκαμε, ο π. Γεώργιος γεννήθηκε το 1933 στην Ιστιαία της Εβόρου από πρόφορους γονείς. Χειροτονήθηκε ιερέας το 1959 και υπηρέτησε εθελοντικά στο ιερό του έργο για 5 χρόνια στην ένορία Ηλίου Α. Αιδηψού και 16 χρόνια στην ένορία Ροθών της Χαλκίδας. Αναγνώριση των υπηρεσιών του είναι ότι του δόθηκε η τιμή να αποτελέσει πνευματικό (εξομολόγο) καθώς και ευφημικός μνεία για την αυθόρνηση που έδειξε στις πυρκαγιές της Εβόρου και ιδιαίτερα στη διάσωση της ιεράς μονής του Αγίου Νικολάου Γαλακτάκη. Το 1975 ένα δυσάσταχο γεγονός τάραιζε τη ζωή και

της ή τιμή να προσκληθεί και να παραβρεθεί στην Κωνσταντινούπολη στην έθνηρση του οικονομικού πατριάρχη κ. Δημητρίου.

Σε διάφορες περιηγήσεις του γνώρισε σχεδόν όλους τους

Ο ιερέας Γεώργιος Αγγ. Πολύζος

έρθροδο χριστιανικό κόσμο, από τα Ιεροσόλυμα και το Όρος Σινά μέχρι το Πατριαρχείο και το Άγιο Όρος και έτσι πιστεύουμε ότι έχει μέσα του μια εύρτηρη αντιληψία των καταστάσεων και των γεγονότων της έρθροδοξίας.

Το 1975 ένα δυσάσταχο γεγονός τάραιζε τη ζωή και

τον άγωνα του. Ή προσβυτέρα του, ή πολύτιμη βοήθος στην αποστολή και στο έργο του, διευθύντρια δημοτικού σχολείου, εγκατέλειψε από την έπαρση άσθενεία τον φθαρτό κόσμο μας.

Ο π. Γεώργιος έμεινε πλέον μόνος να παλεύει στο σκληρό άγωνα έναντι της διαφθοράς και του κακού, με μόνη συντροφιά τη μοναχοκόρη του.

Τέσσαρα χρόνια από το θάνατο της προσβυτέρας του, ή κήρυ του πανορεύεται και φεύγει από κοντά του και έρχεται στη Θεσσαλονίκη. Τώρα πιά περισσότεροι μόνος από άλλους σ' ένα έργο σίπια, καταβλήθιμένος από το χρόνο και τις μπόρες της ζωής, προσπαθεί να στήσει το βαρύ φορτίο της αποστολής του.

Ή κόρηρση τον νικά. Αποφασίζει να παρατηρήσει. Ο σεβατισμός όμως μητροπολιτικής μας κ. Συνέσιος, ο οποίος γνωρίζει τον π. Γεώργιο και τον εκτιμά, δεν τον άφινει να πραγματοποιήσει την ύπαρξή του. Τον ζήτη να έρθει κοντά του. Ο π. Γεώργιος δέχεται. Έτσι θα έχει τη δυνατότητα να είναι περισσότερο κοντά στο παιδί του.

Μ' αυτό τον τρόπο και μετά από προσωρινή έφημερία ένος έτους στο Πολύγρονα, ο π. Γεώργιος είναι πλέον έφημερος της Νέας Τρίγλιας.

Έκ μέρους του χωριού τον καλωσορίζουμε και ευχόμεστε να του δίνει ο Θεός κοράγη, δύναμη και σοφία, γιατί γνωρίζουμε ότι ο άγωνα του ιερέα είναι ιδιαίτερα δύσκολος στα χρόνια μας, που κάθε άξια αμφοσβήτουμε και που ή διαφθορά καταλαμβάνει όλο και περισσότερο έδαφος. Έμεις θα σταθούμε στο πλευρό του και θα τον συμπαροσταθούμε γιατί πιστεύουμε ότι ο π. Γεώργιος θα άποτελεί έναν όλοκληρωμένο και πραγματικό πνευματικό πατέρα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΕΝΙΣΧΥΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο Σύλλογος Τρίγλιανών Θεσσαλονίκης ευχαριστεί θερμά τους παρακάτω οικονομικούς ενισχυτές του Συλλόγου μας:

- Αλ. Κάρα, Εθόρμια Αμούρ, Γ. Καραπέτσι, Ηρ. Παπαρξή, Νικ. Κάλπη, Θ. Καλλιαντζή, Αρ. Καραμανλή, Ν. Παπαδοστασίου, Λυκ. Τσάκωνα, Ηρώ Τσάκωνα, Μαρία Καβουνοβίδου, Μαρία Τσαβλαρού—Δημητράκου, Κων. Τσαμπαζαλή, Μαρία Παπαδοπούλου, Σταύρος Βελισάρη, Λάζ. Βελισαρίου, Χρυσ. Γρηγοριάδη, Στ. Παρμαντζή, Χαρίκλεια Δημάδη, Κατίνα Μήλιου, Μαρία Παναγιώτου, Δημ. Τσορακιάνη, Βούλα Προβαλάη, Χρυσ. Αιλι, Ελένη Ροδοπούλου, Στ. Μαλακάζη, Κωνίττα Φίλη, Ν. Μουλά, Π. Κουφής, Κων. Καμπά, Δημ. Καμίνη, Εδσφρ. Παπαμειτή, Εθόρμια Δημητράκου, Δημ. Καγιόπουλο, Μαριάνθη Κωνσταντίνου, Μαρία Αντωνίου, Αθ. Πιστικίδη, Α. Βαγγυλά, Αθ. Πιστικίδη, Α. Βαγγυλά, Εδσφρ. Καργαλιανή, Αμαλία Αδαμοπούλου—Αίσα, Ανθροβική Ψυλοπούλου, Ζαχ. Βουδοβή, Ιωάν. Κοκκινοβί, Βασ. Αράπογλου, Ειρήνη Αποδοπούλου, Μαρίκα Διαμάντη, Ερφυλή Γαμουρίδη, Εδσφρ. Κράτη και Ελένη Τσάτσου—Μήτσου.

Ο λογαριασμός της παιδικής χαράς Τ' συνολικό χρηματικό ποσό για την παιδική χαρά μέχρι τις 30 'Απριλίου 1982 ήταν 381.751 δραχμές. Χρυσόλα Κατακοπούλου από τη Ραφήνα 3.000 δρχ. — Ελένη Λογοθέτη από τη Ραφήνα 1.000 δρχ. — Γορδάκης Στεργίου από τη Θεσσαλονίκη 5.000 δρχ.

Έκδηλώσεις προσφυγικών βωματαίων

Σπετιών και Ψαρών και πολλές καταστροφές έγιναν και σε πολλά άλλα σημεία και κυρίως οι Έλληνες υπήρξαν θύματα έκτεταμένων σφραγών ακόμα και στις πιο μακρινές περιοχές. Μόνον ή Τραπεζοχώρα του Πόντου γλύτωσε, χάριση στη δωροδοκία των Τούρκων αρμοβίων με το τεράστιο ποσό των 15.000 ροβίων. Δεν μπορούμε να τά άναφέρουμε όλα, αλλά ένδεικτικά μόνο τά άναφέρουμε ότι στο μαρτυρικό μας νησί, στην Κύπρο, εκτέλεστηκαν ο άρχειπισκοπος Κυπριανός και ο μητροπολίτης του νησιού. Και την έπομένη μέρα ακολούθησαν στο θάνατο και πολλοί άλλοι κληρικοί και λαϊκοί του νησιού.

Στη Θράκη επίσης έγιναν πολλοί κατατρογμοί σε πολλές πόλεις. Μνημονεύουμε μόνο τον πρώην πατριάρχη Κύριλλο ΣΤ', που μαζί με άλλους κληρικούς και δημογρόντες άποχρονίστηκαν στην Άδριανούπολη. Τα ίδια, έββαια, και πολλές φορές γίνονται στην περιοχή της Σμύρνης και στην άπώτερη ένδοχώρα.

Ο άχος όλων αυτών των τραγικών γεγονότων φτάνει στα πέρατα της επικράτειας του Σουλτάνου και ακούγεται από τους μαχόμενους "Έλληνες και συζητείται από τους πληθυσμούς των έπναστατημένων περιοχών. Τόση έντύπωση προκάλεσαν οι κατατρογμοί στη Σμύρνη, που ο έθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός στο λυρικό ποίημά του «Είς τον θάνατο του λόρδου Μπάουρον άφιέρωνε σ' αυτούς τους κατατρογμούς μια από τις στροφές του:

Φωνή τρώμου ή Έλλάδα σφύρει σφύρει και έπειτα σιωπά, όμως κρότος μέσ στη Σμύρνη δλ' ή νύχτα ήχολογεί.

Παρ' όλ' αυτά όμως ή ψυχή των Έλλήνων δεν έκάμθηκε και ή έθνική έπανάσταση έφθασε σε νικηφόρο τέρας, με τη δημοουργία έλευθερου και ανεξάρτητου έλληνικού κράτους.

Το Εκκοινά για μς τους Έλληνες είναι το μεγάλο όραση στην ιστορική διαδρομή του έθνους μας. Έχει όμως και ένα χαρακτήρα παγκοσμιοτήτας, γιατί έγραφε με το αίμα του την άρχή των έθνοτήτων. Οι Έλληνες υπήρξαν και στο θέμα αυτό ήρωικοί και πρωτοπόροι.

ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΙΓΛΙΑΝΩΝ Ν. ΤΡΙΓΛΙΑΣ

Το παράρτημα του Συλλόγου Τρίγλιανών Νέας Τρίγλιας, τις ήμέρες του Πάσχα πραγματοποιήσε ήμερη έκδρομη στην Ίταλία με έπισκεψη των πόλεων της Βενετίας και Φλωρεντίας.

Η έκδρομη έστέφθη υπό πλήρους έπιτυχίας χάρη στην κατανόηση και την ευγενή άμυαλα που διέπνευσε τους Τρίγλιανούς σ' αυτού του είδους τις εκδηλώσεις.

Θεωρεί δε ύποχρωσής του να ευχαριστήσει διά μέσου της έφημερίας «Τρίγλιανό Νέα» για μιά ακόμη φορά το γραφείο του κ. Βασιλείου Α-

ράμπολου «Χαλκιδική Τούρρα» για τις ευκολύνσεις και τις ποικίλες παροχές που προσέφερε στους εκδρομείς.

Επίσης το παράρτημα του Συλλόγου Τρίγλιανών Νέας Τρίγλιας πραγματοποιήσε στις 15 Μαΐου διήμερη έκδρομη στο χιονοδρομικό κέντρο της Γιουγκοσλαβίας Κροσέβο. Και ή έκδρομη αυτή, όπως και της Ίταλίας, ήταν πάρα πολύ έπιτυχημένη και οι εκδρομείς ευχαριστήθηκαν τόσο κατά τη διαδρομή όσο και κατά τη διαμονή τους στο πολυτελέστατο ξενοδοχείο «Μοντάνα».

ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΒΟΥΛΚΑΝΙΖΑΤΕΡ ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ
ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΜΠΑΣ
Νέα Τρίγλια Χαλκιδικής — Τηλ. (0373) 51-234

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ ΜΗΤΣΟΣ (ΦΡΑΓΚΟΣ)
Γ. ΓΑΚΙΔΟΥ — Θ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ
Κρεβατοκάμαρες — Σαλόνια — Τραπεζαρίες — Βιβλιοθήκες — Έπιπλα έτοιμα και έπι παραγγελία
ΓΡΗΓ. ΖΑΛΙΚΗ 10 (έπισην Καραβάν Σαρά) Τηλέφωνο 266-886, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΠΙΠΛΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ
Σαλόνια — Έγχορμες — Τηλεοράσεις — Μοτοποδήλατα — Στερεοφωνικά συγκροτήματα
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡ. ΠΗΓΗΤΣΑΚΗΣ
ΤΗΛ. Ν. ΤΡΙΓΛΙΑ 0373 51-260, 51-660
ΤΗΛ. Ν. ΠΑΡΓΙΑ 0373 31-209, 31-210

● ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ
Άνδρικά — Γυναίκα — Παιδικά
Είδη προικός
ΤΟΥΛΑ ΒΟΥΓΓΑΡΑΚΗ
Τηλ. 0294 25-002 — Ραφήνα

● ΤΡΙΓΛΙΑΝΟΙ
διαβάζετε τα «Τρίγλιανό Νέα»
Είναι ή έφημερίδα σας

Τα λιμάνια της Θράκης και του Πόντου

Όσο για τη συνεισφορά της Θράκης και του Πόντου στον ναυτικό άγωνα του 21, πρέπει να πούμε ότι έπειδή τα λιμάνια τους στην Προποντίδα και στη Μαύρη Θάλασσα ήταν άποκλεισμένα από τους Τούρκους, από τα όποια μόνον τσοόρμα μπορούσαν να σταλούν στον άγώνα ζόμενο έπαναστατικό μας στόλο, άπέμειναν μόνο τα λιμάνια της Θράκης στο Λιμναίο, δηλαδή ή Μάκρη, ή Μαρόνεια και ή Μάδουτος, που παντός όμως ή Αίνας που θριακόταν κοντά στα Στενά και στον ανατολικό θρακικό του «Έβρου, που βίθεισε 300 έμπορικά σκάφη με έμπειρους καπεταναίους και πληρώματα, που άργωναν ολόκληρη τη Μεσόγειο, άναποσώσαστας σημαντικώτατα το διαμετακομιστικό έμπόριο. Τα περισσότερα από τά καράβια αυτά θοήσησαν τους κατασκευαστές των νησιών μας και άφου μετατράπηκαν σε πολεμικά ένώθησαν με τά καράβια των τριών ένδόμων ναυστάθμων μας, της Υβρας,

Ο Σουλτάνος διατάζει σφάγις

Με την έκρηξη της έθνικής μας έπανάστασης, ο Σουλτάνος διατέτα σφάγις των Έλλήνων σ' ολόκληρη την επικράτεια του. Αυτά τά πρώτα θύματα της τουρκικής θηριωδίας ο πατριάρχης μας Γρηγόριος Ε' και οι συνοδικοί του Πατριαρχείου. Δεν έμεινε γωνιά της γής, όπου ύπόδουλοι Έλληνες, που να μη γίνονταν έπανελημμένα και έκατεμαμένα πογκρόμ, λεηλασίες και όλοκαυτώματα. Είπαμε, ήβη, για την κατατρο